

kaŝita, atendante por surprizi malamikon : *~i iun Z*, kontraŭ *iun Z*. *~lgi*. Postenigi *~e* : *li ~igis 20 soldatojn post la turo*. *~lgi*. Sin kaŝi *~e* : (f) *virino ~iginta poste de sia ventumilo B. ~ejo*. *~o I*.

emerĝi (ntr) \square (Opt). Eliri (el io) : *kiam radio ~as el iu medio, ĝi estas nomata ~anta radio*; *la ~a ebena estas ebena normala je la ~a fako de la medio, k kiu entenas la ~antan radion*; *la ~a angulo estas formata de la ~anta radio kun la normalo ĉe la ~a punkto*. Kp (EL)MERG(IĜ)I.

emerito Z. Oficisto, kiu post difinita tempo de servado, ricevas pension : *~a profesoro*; *~a salajro Z*, pensio; *~e nivi Z*; *li ĝuas sian ~econ*. Kp VETERANO.

emerituro Z. Emerita pensio.

emetiko Φ . Antimona aŭ kalia tartrato, kies solvaĵo estas uzata por vomigado.

Emfazo. Pli forta prononcado de la parolo; insistita pligrandigo, afekta aŭ ne, en la tono k esprimmaniero; solena, pompa tono : *li deklaris kun ~o, ke li estas delegito*; *troa ~o efikas ridige*. Kp PATOSO, ŝVELPAROLO. RIM. **Emfazo** ne enhavas saman malfavoran nuancon, kiel **bombasto**. *~1* (tr). Diri *~e* : *li ~is tiujn vortojn* (Kp AKCENTI, SUBSTREKI, RELIEFIGI).

emfizemo Φ . Malsano kaŭzata de la dilatigo de histo aŭ organo pro gasa dispremo : *haŭta, pulma ~o*.

Eminenco. Titolo de kardinaloj : *lia ~a Moŝto*.

* **Eminent**. 1 (iu) Supera, distinginda pro sia rango, merito, talento aŭ scio : *~a oratoro, profesoro, sciencisto*; *~e inteligenta*. Kp UNUARANGA, FAMA, GLORA. 2 (io) Supera, distinginda pro sia altkvaliteco : *~a servo, afero Z*, rolo, rango, kapablo; *~a instruiteco*; *~e taŭga, grava*. Kp ELSTARA, RIMARKINDA. *~ulo*. Persono *~a*. (Kp LUMO 4, KORIFEO, HEROO). *~ularo*. Tuto de la *~uloj* (Kp ELITO).

Emocii (tr). Forte tuŝi, movi la animon : *~i iun ĝis larmoj*; *ĉiuj estis ~itaj Z* (Kp SKUI). *~o*. 1 Kortuŝo : *tiuj paroloj estigis grandan ~on en la ĉeestantaro*; *dolora ~o montrigis sur ŝia vizaĝo*. 2 Φ Ĉiu ajn afekcia stato. *~a*. Kortuŝanta : *~a rakonto, situacio, gesto*. *~lgi*. Esti movita, kortuŝita de io : *li ~igis antaŭ tia mizero*. Kp AGITI, EKSCITI, AFEKCIO.

emplemo Φ . Pusa amasiĝo ĉefe enpleŭra. Vd PLEŬRO.

empiro \clubsuit . Stilo de meblaro, kreita dum la regado de Napoleono la 1-a.

Empirio. 1 \S Sperto konsiderata kiel bazo de filozofio k scienco. 2 Nescienca rutina metodo bazita sur nura praktika nesufiĉe kontrolita sperto. *~a*. 1 Bazita sur metoda scienca sperto. Kp POSTEKS-
PERIMENTA, APOSTERIORA. Vd SPEKULATIVA, TEORIA. 2 Bazita sur senscienca rutina sperto. *~ismo*. 1 Filozofia doktrino, laŭ kiu ĉiuj ideoj devenas de la sperto (Vd RACISMO). 2 Empirio 2. *~aĉa*. Empiria 2. *~isto*. Sekvanto de *~ismo*. *~ulo*. Homo fidanta la rutinan k krudan sperton.

empirismo Z = empiriismo.

empiristo Z = empiriisto.

Emulsio. Lakteca fluaĵo, kiun oni eltiras el olehavaj grajnoj.

emulsino Φ . Fermento analoga al la diastazo, kiun oni trovas en migdaloj.

* **En**. 1° Prepozicio montranta : 1 La lokon, interne de kiu estas io aŭ iu : *mia onklo loĝas ~ Berlino*; *mi sentas min sana kiel fiŝo ~ akvo*; *mia koro tremas ~ mi*; *~ malproksimeco oni ekvidis blujajn montojn*; *la infano kuris ~ la korto*; *la suno rebriĝas ~ la klara akvo*; (f) *mia amo restas ĉiam ~ la limoj de la infana devo*; (f) *~ la lingvo esp-o ni vidas la estontan lingvon de la tuta mondo*; (f) *~ tiu propono kuŝas la solvo de la problemo*. 2 La lokon, internen de kiu almoviĝas iu aŭ io : *iri ~ teatron*, *meli ion ~ sian poŝon*; *la infano kuris ~ la korton*; *jeti ~ sakon*; *skribi ~ libron Z*; *la birdo flugas ~ la ĉambron Z*; *sablora ĵulis ~ mian okulon*; *fali ~ kaptilon*. 3 La tempon, dum kiu fariĝas ia ago : *mi parolos al vi ~ tempo pli oportuna Z*; *~ la tago, kiam mi vidis ŝin, mi ŝin amis*; *~ la venonta jaro, mi vizitos Germanujon Z*; *~ unu vespero, mi ĉion verkis*; *~ la daŭro de unu monato*; *~ malbona vetero Z* (Kp ĈE, JE, DUM). 4 La staton, kiu karakterizas objekton; unu el la cirkonstancoj, inter kiuj fariĝas la ago : *dangere estas lasi lin plu ~ tia libereco Z*; *la forto grandigas ~ premateco*; *mi vagis ~ granda mizero Z*; *ili venis ~ granda nombro* (grandnombre); *lernigu la manieron*, *~ kiu oni devas vivi inter ĝentilaj*